

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра географії та природознавства

Проректор

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Шарин С.В.

25.11.

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

О 32 Рекреаційна географія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

ОП «Географія»

спеціальність 106 «Географія»

10 «Природничі науки»

(галузь знань)

Факультет природничих наук

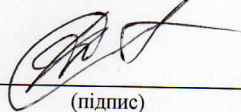
(назва факультету)

Івано-Франківськ – 2020 рік

Робоча програма з дисципліни «Рекреаційна географія» для студентів спеціальності - 106 Географія 15 вересня 2020 р. __ с.

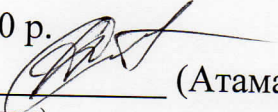
Розробник: Червінський А.І., викладач, кандидат історичних наук

Протокол від “15” вересня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри географії та природознавства (Атаманюк Я.Д.)

“15” вересня 2020 р.

Схвалено науково-методичною радою факультету природничих наук.
Протокол від “23” вересня 2020 р. № 1

“23” вересня 2020 р.
Голова (Атаманюк Я.Д.)

© Червінський А.І., 2020 рік
© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6,0	Галузь знань 10 Природничі науки	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>106 Географія</u> Освітня програма: <u>географія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачено		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		II-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 10	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		24 год.	-
		Практичні, семінарські	
		36 год.	-
		Лабораторні	
		не передбачені	
		Самостійна робота	
120 год.	-		
Індивідуальні завдання:			
не передбачені			
Вид контролю: екзамен, II-й семестр			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 1:2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування спеціальних знань з методологічних засад рекреаційної географії як науки, територіальної організації рекреаційно-туристичного господарства України і світу, яка в сучасних умовах перетворилася на вагомий і визначний чинник економічного розвитку.

Основними завданнями дисципліни «Рекреаційна географія» є:

- вивчення теоретичних основ даної дисципліни;
- пізнання закономірностей виникнення, функціонування і розвитку територіально-рекреаційних систем;
- вивчення методів дослідження рекреаційної географії;
- характеристика ознак районоутворення ;
- умов, факторів задля успішного вирішення як наукових, так і практичних питань, пов'язаних з подальшим розвитком рекреаційної географії;
- визначити основні поняття рекреаційної географії та навчити студентів використовувати їх у майбутній практичній роботі у сфері туристичної індустрії та бізнесу;
- здобути знання про сутність рекреаційної географії, передумови її розвитку, значення в контексті сталого розвитку;
- обґрунтувати необхідність засвоєння студентами знань з основ рекреаційної географії, як базових при плануванні різноманітних заходів в галузі рекреаційної географії і туристичної індустрії.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- предмет, методи і завдання рекреаційної географії як нової соціально-економічної географічної науки, - методичні основи, реальні проблеми територіальної організації рекреаційної діяльності, які базуються на рекреаційних потребах населення, наявності рекреаційних ресурсів та екологічній доцільності;

вміти:

- оцінювати рекреаційні ресурси,
- визначати рекреаційні потреби як основи територіально-просторової організації рекреаційної діяльності, аналізувати розвиток рекреаційного ринку та досліджувати вітчизняні рекреаційні системи.

Компетентності:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.
- Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, щоб виявляти проблеми організації туристичної діяльності, природокористування і виробляти рішення щодо їх усунення.
- Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.

Результати навчання:

- Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.
- Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.
- Пояснювати особливості організації географічного простору.
- Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
- Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Методологічні засади рекреаційної географії.

- Тема 1. Вступ. Рекреаційна географія як наука та її теоретична база.
- Тема 2. Районування та територіальні рекреаційні системи. Засади рекреаційного районування.
- Тема 3. Рекреаційні умови і ресурси.
- Тема 4. Рекреаційні потреби та діяльність.
- Тема 5. Лікувально - курортне господарство України як важлива галузь рекреаційної географії.
- Тема 6. Оздоровчо-спортивна, пізнавальна та розважально-ділова діяльність галузевої рекреації.
- Тема 7. Регіональна рекреаційна географія України.
- Тема 8. Природно-заповідний фонд України. Біосферні заповідники.

Змістовний модуль 2

Рекреаційна географія світу

- Тема 9. Європейський рекреаційний макрорайон.
- Тема 10. Азійський рекреаційний макрорайон.
- Тема 11. Африканський рекреаційний макрорайон.
- Тема 12. Північноамериканський рекреаційний макрорайон.
- Тема 13. Центральнопівнічноамерикансько-Карибський рекреаційний макрорайон.
- Тема 14. Південноамериканський рекреаційний макрорайон.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГЕОГРАФІЇ.						
Тема 1. Вступ. Рекреаційна географія як наука та її теоретична база.	6	1	1			4
Тема 2. Районування та територіальні рекреаційні системи. Засади рекреаційного районування.	6	1	1			4
Тема 3. Рекреаційні умови і ресурси.	8	1	1			6
Тема 4. Рекреаційні потреби та діяльність.	8	1	1			6
Тема 5. Лікувально - курортне господарство України як важлива галузь рекреаційної географії.	8	1	2			5
Тема 6. Оздоровчо-спортивна, пізнавальна та розважально-ділова діяльність галузевої рекреації.	8	1	2			5
Тема 7. Регіональна рекреаційна географія України.	8	1	2			5
Тема 8. Природно-заповідний фонд України. Біосферні заповідники.	8	1	2			5
Разом за змістовим модулем 1	60	8	12			40
Змістовий модуль 2						
РЕКРЕАЦІЙНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ						
Тема 9. Європейський рекреаційний макрорайон.	20	4	4			12
Тема 10. Азійський рекреаційний макрорайон.	20	4	4			12
Тема 11. Африканський рекреаційний макрорайон.	20	2	4			14
Тема 12. Північноамериканський рекреаційний макрорайон.	20	2	4			14
Тема 13. Центральноамерикансько-Карибський рекреаційний макрорайон.	20	2	4			14
Тема 14. Південноамериканський рекреаційний макрорайон.	20	2	4			14
Разом за змістовим модулем 2	120	16	24			80
Усього годин за семестр	180	24	36	-	-	120

5. Зміст лекційного матеріалу

№ з/п	Назва теми лекції	Зміст лекції
Змістовий модуль 1		
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГЕОГРАФІЇ.		
1	Тема 1. Вступ. Рекреаційна географія як наука та її теоретична база.	Об'єкт, предмет, мета та завдання курсу. Територіальна організація рекреаційного господарства. Рекреація і туризм. Рекреаційний потенціал. Територіальні рекреаційні системи. Рекреаційна територія. Рекреаційний об'єкт. Рекреаційна місткість. Рекреаційне навантаження.
2	Тема 2. Районування та територіальні рекреаційні системи. Засади рекреаційного районування.	Виокремлення ядер районоутворення. Делімітація регіонів. Аналіз структури регіонів Рекреаційне районування світу та України. Макрорайон, мезорайон, підрайон, мікрорайон. Територіальні рекреаційні системи і комплекси.
3	Тема 3. Рекреаційні умови і ресурси.	Поняття про рекреаційні умови і ресурси. Природні та історико - культурні рекреаційні ресурси. Соціально - економічні рекреаційні ресурси. Оцінка рекреаційних ресурсів території. Рекреаційні ресурси України і світу. Кліматичні ресурси. Ландшафтні рекреаційні ресурси. Рекреаційні ресурси пляжів. Ресурси природнозаповідного фонду. спелеоресурси.
4	Тема 4. Рекреаційні потреби та діяльність.	Загальні потреби суспільства. Енергетична потреба. Потреба в конструкційних матеріалах. Споживчі потреби. Комунікаційні потреби. Духовні потреби. Науковоінформаційні потреби. Рекреаційні потреби в Україні і світі. Високо -розвинуті країни, середньорозвинуті країни. Країни, що розвиваються. Рекреаційна діяльність в Україні і світі. Медичний, рекреаційний і пізнавальний туризм

5	Тема 5. Лікувально - курортне господарство України як важлива галузь рекреаційної географії.	Лікування системи кровообігу та захворювань нервової системи. Санаторно -курортний фонд Одеської, Донецької області й АРК. Лікування захворювань органів травлення і дихання. Гідрокарбонатно -сульфатно - кальцієво -магнієва вода "Нафтуся". Вуглекислі води Карпатського регіону. Лікування туберкульозу легенів. Лікування захворювань опорно - рухового апарату та сечостатевої системи. Лікувальні грязі (пелоїди). Лікувальні торфові грязі. Сульфідні мулові грязі
6	Тема 6. Оздоровчо-спортивна, пізнавальна та розважально-ділова діяльність галузевої рекреації.	Пішохідний і водний туризм. Походи I, II та III категорій складності. Рівнинні, височинні і гірські річки України. Велосипедний туризм. Велосипедні подорожі I та II категорій складності. Спелеологічний і гірськолижний туризм. Райони здійснення спелеопходів. Печери горизонтального та вертикального типу. Місцевості для розвитку гірськолижного туризму. Релігійний, сільський зелений та екологічний туризм. Гральний бізнес. Діловий та міський туризм
7	Тема 7. Регіональна рекреаційна географія України.	Південний рекреаційний район. Західний підрайон. Кримський підрайон. Східний підрайон. Карпатський район. Передкарпаття. Карпати. Закарпаття. Поліський район. Житомирське Полісся. Київське Полісся. Чернігівське Полісся. Новгород-Сіверське Полісся. Лівобережний та правобережний район. Поділля. Правобережний Лісостеп. Лівобережний лісостеповий район. Степовий рекреаційний район.

8	Тема 8. Природно-заповідний фонд України. Біосферні заповідники.	Чорноморський біосферний заповідник. Карпатський біосферний заповідник. Дунайський біосферний заповідник. Заповідник «Асканія- Нова». Національні природні парки. Національний природний парк «Синевир». Національний природний парк «Ужанський». Національний природний парк «Шацький». Заказники: ландшафтні, лісові, ботанічні, загальнозоологічні, орнітологічні, ентомологічні, іхтіологічні, гідрологічні, загальногеологічні, палеонтологічні, карстово-спелеологічні.
Змістовий модуль 2		
РЕКРЕАЦІЙНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ		
9	Тема 9. Європейський рекреаційний макрорайон	Рекреаційно-туристичне господарство країн Європейського макрорайону. Рекреаційно-туристичне господарство Франції. Рекреаційно-туристичне господарство Іспанії. Рекреаційно-туристичне господарство Італії. Рекреаційно-туристичне господарство Великої Британії. Рекреаційно-туристичне господарство Німеччини та Австрії. Рекреаційно-туристичне господарство країн Бенілюксу та північної Європи.
10	Тема 10. Азійський рекреаційний макрорайон	Рекреаційно-туристичне господарство Туреччини. Стамбул. Анкара. Анталія. Рекреаційно-туристичне господарство Кіпру. Проблеми розвитку рекреації і туризму у «турецькому Кіпрі». Рекреаційно-туристичні центри Кіпру: Нікосія, Лімасол, Ларнака, Фамагуста, Пафос. Рекреаційно-туристичне господарство Індії. Північна рекреаційна область. Штат Джамму і Кашмір. Курорт Гулмарг. Східна туристична область (Калькутта). Західна туристична область (Мумбай (Бомбей)). Південна туристична область (Ченнаї (Мадрас)). Рекреаційно-туристичне господарство Непалу.

11	Тема 11. Африканський рекреаційний макрорайон	Рекреаційно-туристичне господарство Єгипту. Історико-культурні пам'ятки Єгипту. Курорти Шарм-ель-Шейх і Хургада. Туристичні центри Єгипту: Каїр, ЕльГуна, Гіза, Луксор, Мемфіс. Рекреаційно-туристичне господарство Марокко
12	Тема 12. Північноамериканський рекреаційний макрорайон.	Рекреаційно-туристичне господарство США. Парк відпочинку "Діснейленд". Центр кіноіндустрії Голлівуд. Центри гравального бізнесу: Лас-Вегас, Рино, АтлантикСіті, Сан-Дієго. Вашингтон і Нью-Йорк як туристичні центри. Рекреаційно-туристичне господарство Канади
13	Тема 13. Центральнаамерикансько-Карибський рекреаційний макрорайон.	Рекреаційно-туристичне господарство країн Карибського басейну. Рекреаційно-туристичний профіль Вест-індії. Рекреаційно-туристичне господарство Коста-Рики. Рекреаційно-туристичне господарство Куби. Рекреаційно-туристичне господарство Домініканської Республіки. Острів Аруба.
14	Тема 14. Південноамериканський рекреаційний макрорайон.	Рекреаційно-туристичне господарство Бразилії. Курорти Копа-Кабана, Леблон, Іпанема. Столиця туризму в сільві - місто Манаус. Північний рекреаційний район. Північно-східний район. Сальвадор. Південно-східний рекреаційний район. Рекреаційно-туристичне господарство Аргентини.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГЕОГРАФІЇ.		
1	Рекреація і туризм у світі. Інформаційне забезпечення туристично-рекреаційної діяльності.	4
2	Види і форми туризму у країнах світу. Система основних методів досліджень туризму.	4
3	Аналіз умов та факторів розвитку туризму у країнах світу.	4
4	Туристичні потоки у світі, їх структура та складові	4
Змістовий модуль 2. РЕКРЕАЦІЙНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ		
5	Географія туризму Європи	4
6	Географія туризму Азії	4
7	Географія туризму Африки	4
8	Географія туризму Америки	4
9	Географія туризму Австралії та Океанії	4
Разом		36

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГЕОГРАФІЇ.		
1	Курортно-оздоровчі заклади України.	4
2	Санаторно-курортне господарство світу.	4
3	Проблеми та перспективи розвитку рекреаційного господарства	4
4	України на сучасному етапі.	4
5	Природні рекреаційні ресурси та умови України	4
6	Охорона природи на рекреаційних територіях.	4
7	Ліс в системі природних рекреаційних ресурсів.	4
8	Історико-архітектурне середовище людини і рекреація.	4
9	Територіальна структура рекреаційного комплексу України.	4
10	Охарактеризуйте етапи розвитку рекреаційної географії в Україні.	4
11	Роль рекреації у відтворенні продуктивних сил.	4
12	Природно-ресурсний потенціал України.	4
Змістовий модуль 2. РЕКРЕАЦІЙНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ		
13	Проблеми розвитку рекреаційної галузі в нашій державі та шляхи їх вирішення.	4
14	Роль туристично-рекреаційного комплексу у розвитку економіки нашої країни.	4
15	Особливості формування рекреаційних ресурсів в основних природних зонах.	4
16	Особливості використання біотичних ресурсів.	4
17	Особливості використання кліматичних ресурсів.	4
18	Лікувальні грязі, які експлуатуються в Україні.	4
19	Перспективи розвитку пляжного відпочинку в акваторіях прісних водойм України.	4
20	Проблеми встановлення і розвитку рекреаційної географії як субгалузі економічної і соціальної географії.	4
21	Рекреація як галузь сфери послуг.	4
22	Умови і чинники територіальної організації рекреаційної галузі.	4
23	Методичні підходи до оцінки рекреаційних ресурсів	4
24	Природні рекреаційні ресурси, їхня класифікація та оцінка	4
25	Особливості рекреаційного природокористування в Україні	4
Разом годин СР		120

8. Індивідуальні завдання

Не передбачені

9. Система поточного та підсумкового контролю результатів навчання

Екзамен (8 семестр)

Поточне тестування та контроль самостійної роботи			Екзамен	Сума
Тестове опитування за лекційним матеріалом	Оцінки за практичні роботи	Контроль самостійної роботи		
15	15	20	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

1. Бейдик О. О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. – К., 2002.
 2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К.: Видавничо-поліграф. центр “Київський університет”. – 2001. – 395 с.
 3. Кравців В., Гринів Л., Копач М., Кузик С. Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери. – Львів: НАНУ Ін-т рег. дослідж., 1999.–80с.
 4. Кузик С. П. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід: монографія / Степан Кузик. – Львів: Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010.– 254 с.
 5. Масляк П. О. Рекреаційна географія: навч. посібник / П. О. Масляк. – К.: Знання, 2018. – 343 с.
 6. Стафійчук В. І. Рекреалогія: навч. посібник. – К.: Альтпрес, 2016.
 7. Сюткін С. І., Леонтєва Г. Г. Рекреаційна географія / С. І. Сюткін, Г. Г. Леонтєва. – Суми: СумДПУ, 2012.
- Допоміжна**
8. Гуменюк Г. М., Фоменко Н. В. Наукові основи рекреалогії // Рекреаційний потенціал Прикарпаття: історія, сучасний стан, перспективи (Івано-Франківськ–Яремче, 16–18 грудня 2009 р.). – Івано-Франківськ, 2014.
 9. Кузик С. П. Оцінка рекреаційних ресурсів та проблеми розвитку туризму в прикордонних районах (на прикладі Львівської області) / Туристичний феномен: економічні, соціальні, екологічні і культурно-історичні передумови та наслідки. Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Святогорськ, 14–16 травня 2012 р.). – Донецьк, 2012. – С. 288–290.
 10. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
 12. Мацола В. І. Рекреаційно-оздоровчо-туристичний комплекс (питання теорії, методології, практики). – Львів, 1998. – 278 с.
 13. Соціально-економічна географія України: навч. посібник / За ред. проф. Шаблія О. І. – Львів: Світ, 2010.
 14. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії. – Львів: Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013.